ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 1 (561) | Субота, 7 студзеня 1984 г. | Газета заснавана ў вераснi 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

КАМСАМОЛ І ВУЧЭБНЫ ПРАЦЭС

Ва ўмовах развітога сацыялізму і навукова-тэхнічнай рэвалюцыі вызначаецца сур'ёзная і важная задача навучання і выхавання — далучэнне студэнтаў да грамадска-карыснай працы.

Набыццё навыкаў, неабходных будучаму спецыялісту, фарміраванне адносін да працы, а таксама рэалізацыя ўжо сфарміраваных працоўных навыкаў праходзіць у ВНУ ў адпаведных відах працоўнай дзейнасці.

Асноўнай формай працы студэнтаў з'яўляецца вучоба, засваенне ведаў і неабходных навыкаў будучых спецыялістаў. Вучэбнаму працэсу належыць вядучая роля ў выхаваўчай рабоце са студэнтамі. Ён адыгрывае рашаючую ролю ў фарміраванні марксісцка-ленінскага светапогляду.

Галоўнай умовай паспяховага ажыццяўлення задач па ўдасканальванню вучэбна-выхаваўчай работы і павышэнню якасці падрыхтоўкі кадраў у ВНУ з'яўляецца кіраўніцтва з боку партыйнай арганізацыі. Партыйныя арганізацыі аддаюць шмат сіл выхаванню моладзі, удзяляюць вялікую і неаслабную ўвагу дзейнасці вузаўскага камсамола. У выніку гэтага роля і дзейнасць камсамольскіх арганізацый павышаецца і ўдасканальваецца. У пастанове чэрвеньскага (1983 г.) Пленума ЦК КПСС указваецца, што ў сучасных умовах усё больш узрастае роля і значэнне камсамола, як рэзерва і бліжэйшага памочніка партыі ў камуністычным выхаванні падрастаючага пакалення.

Правільна разумеючы свае задачы, адчуваючы падтрымку, клопат і ўвагу партыйнага камітэта, удасканальвае сваю работу камсамольская арганізацыя Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Асаблівую зацікаўленасць камсамол ГДУ праяўляе аб паляпшэнні і ўдасканальванні навучання студэнцтва, як важнейшага кірунку дзейнасці навучальнай установы. У перыяд падрыхтоўкі да зімовай экзаменацыйнай сесіі гэта работа і яе рэзультатыўнасць у ходзе ўсяго семестра набываюць асаблівую значнасць і мэтанакіраванасць. Экзамены — своеасаблівая справаздача аб працы за семестр. Паколькі для якасці вучобы, а значыць актывізацыі дзейнасці студэнтаў вялікае значэнне мае ўдасканальванне работы вучэбна-выхаваўчых камісій, камітэт камсамола ўдзяляе гэтаму пытанню неаслабную ўвагу. ВВК, створаная пры камітэце камсамола, аказвае дапамогу прафесарска-выкладчыцкаму саставу ў вучэбна-выхаваўчай рабоце, рашаючы задачы пашырэння сувязей з Саветам маладых вучоных, Саветам выдатнікаў, акадэмічнымі сектарамі факультэтаў і г. д. Уся работа ажыццяўляецца дыферэнцыравана з улікам узроставых асаблівасцей студэнцкай моладзі. Арганізавана шэфства вучэбных груп старэйшых курсаў над малодшымі курсамі. Аказваецца дапамога слухачам і выпускнікам падрыхтоўчага аддзялення.

Камітэт камсамола вялікую ўвагу ўдзяляе першакурснікам. Па яго рэкамендацыі вучэбна-выхаваўчыя камісіі сумесна з Саветам выдатнікаў праводзяць шэраг мерапрыемстваў, якія садзейнічаюць хутчэйшай адаптацыі першакурснікаў, іх паспяховай вучобе. Сфера такіх мерапрыемстваў — сустрэчы з выдатнікамі вучобы, актывістамі навукова-даследчай, спартыўнай і культурна-масавай работы. У гэтай справе найбольшую разваротлівасць праяўляюць ВВК матэматычнага і біялагічнага факультэтаў. У час сустрэч, якія наладжваюцца тут, першакурснікі падрабязна знаёмяцца са спецыфікай вучобы, пераймаюць вопыт навучання і паспяховага авалодвання выбранай спецыяльнасцю. Значную ўвагу вучэбна-выхаваўчыя камісіі ўдзяляюць і кафедральным сустрэчам, на якіх студэнты атрымліваюць не толькі шырокую інфармацыю аб спецыфіцы работы пэўнай кафедры, але і кваліфікаваную кансультацыю па розных спецыяльнасцях. Найбольш плённа праходзяць такія сустрэчы ў інтэрнатах № 2 і № 4, дзе жывуць студэнты матэматычнага, эканамічнага і біялагічнага факультэтаў.

У справе стымулявання вучобы важнае значэнне мае здача грамадскага экзамена, які праводзіцца па найбольш складаных дысцыплінах і папярэднічае экзаменацыйнай сесіі. Ён як бы мабілізуе духоўныя і фізічныя сілы студэнтаў. Аналіз грамадскага экзамена, які быў праведзены камітэтам камсамола, дазваляе зрабіць вывад, што на ўсіх факультэтах ён прайшоў паспяхова, хаця мелі месца і асобныя зрывы. У прыватнасці, у групе Ф-14 фізічнага факультэта ад грамадскага экзамена адмовілася 14 студэнтаў.

Працуючы ў цесным кантакце са штабам «Камсамольскага пражэктара», звяртаючы вялікую ўвагу галоснасці ў сваёй рабоце, вучэбна-выхаваўчыя камісіі многае робяць для ўмацавання вучэбнай і працоўнай дысцыпліны, узялі пад неаслабны кантроль наведванне студэнтамі заняткаў. З гэтай мэтай праводзяцца рэгулярна рэйды-праверкі. Так, вынікі рэйда, які адбыўся ў канцы мінулага года, засведчылі, што асобныя студэнты прапускаюць заняткі без уважлівых прычын. У прыватнасці, на матэматычным факультэце 24 студэнты акадэмічных груп прапусцілі без уважлівых прычын 476 гадзін вучэбных заняткаў. Самай недысцыплінаванай аказалася група М-11, што не можа не насцярожваць.

Для далейшага ўмацавання кантролю за наведваннем заняткаў студэнтамі камітэт камсамола рэкамендаваў вучэбна-выхаваўчым камісіям распрацаваць мерапрыемствы, накіраваныя на карэннае паляпшэнне вучэбнай дысцыпліны, павесці рашучую барацьбу за 100 працэнтнае наведванне ўсіх лекцыйных і практычных заняткаў. Асаблівай увагі патрабуюць да сябе лянівыя, безадказныя студэнты.

У сваёй дзейнасці ВВК дамагаюцца павышэння якасці ведаў, своечасовай ліквідацыі акадэмічнай запазычанасці, што з'яўляецца важнай умовай паспяховай падрыхтоўкі і здачы залікаў і экзаменаў у надыходзячую зімовую сесію.

Істотную дапамогу ВВК павінен аказваць насценны друк — эфектыўны і дзейсны сродак барацьбы за павышэнне якасці вучэбна-выхаваўчай работы.

А. КУСЯНКОЎ,
сакратар камітэта камсамола ГДУ,
У. СІЗОНЕНКА,
кандыдат гістарычных навук.

НА АБМЕРКАВАННІ — ВАЖНЫ ДАКУМЕНТ

У друку апублікаваны Праект ЦК КПСС «Асноўныя напрамкі рэформы агульнаадукацыйнай і прафесіянальнай школы». Ён выклікаў вялікую цікавасць не толькі бацькоў, школьнікаў, педагагічных работнікаў, але і самых шырокіх мас працоўных краіны. І гэта заканамерна. Як адзначана ў важным гістарычным дакуменце, вынесеным Цэнтральным Камітэтам партыі на ўсенароднае абмеркаванне, удасканаленне народнай асветы — адно з ключавых пытанняў палітыкі КПСС і Савецкай дзяржавы.

Мэты прадстаячай рэформы — высокародныя, высокамаральныя, гуманныя.

У абмеркаванні Праекта ЦК КПСС самы актыўны ўдзел абавязаны прыняць вучоныя, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ГДУ. Наша шматтыражная газета будзе шырока асвятляць на сваіх старонках ход абмеркавання важнага дакумента.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

На мінулым тыдні адбылося чарговае пасяджэнне Савета універсітэта. Па дакладу прарэктара па вучэбнай рабоце Л. А. Шамяткова абмеркавана пытанне «Аб ходзе рэалізацыі мерапрыемстваў па выкананню рашэнняў XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ».

Заслуханы навуковыя даклады загадчыка кафедры інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі дацэнта М. А. Жураўля і дацэнта кафедры батанікі і фізіялогіі раслін Л. М. Сапегіна.

Дэкан Т. І. Язэпава і загадчыкі факультэцкіх кафедр інфармавалі Савет аб рабоце дэканата і кафедр гістфіла па арганізацыі вучэбна-метадычнай работы і стварэнню вучэбна-метадычных комплексаў па дысцыплінах.

Савет выдаў рэкамендацыі на конкурс 1984 года на лепшыя навуковыя работы, выкананыя ў ВНУ краіны.

Выбраны на вакантныя і перавыбраны на займаемыя пасады прафесарска-выкладчыцкі састаў.

Саветам разгледжаны таксама некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця.

З ВЫСОКАЙ УЗНАГАРОДАЙ!

За дасягненні высокіх спартыўных вынікаў у 1983 годзе Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР узнагародзіў чэмпіёнаў і прызёраў VIII летняй Спартакіяды народаў СССР, свету і Еўропы і іх трэнераў.

Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР узнагароджаны студэнт 1-га курса факультэта фізвыхавання нашага універсітэта, пераможца III Усесаюзных спартыўных гульняў моладзі па веславанню на байдарках БОРЫКАЎ Віталь Фёдаравіч.

Граматай Вярхоўнага Савета БССР адзначаны спартыўныя дасягненні студэнткі-завочніцы ГДУ, бронзавага прызёра VIII летняй Спартакіяды народаў СССР па спартыўнай гімнастыцы ПАЛЯВОЙ Алены Васільеўны.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, калектыў кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ГЛАДЫШАВА Уладзіміра Сцяпанавіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата гістарычных навук.

ВВК — у дзеянні

СРОДКІ РОЗНЫЯ — МЭТА АДНА

З надыходам Новага года прыходзяць у студэнцкае асяроддзе новыя клопаты і хваляванні. Пачалася зімовая залікова-экзаменацыйная сесія, якая падвядзе вынікі першай паловы навучальнага года. Як падрыхтаваліся да сур'ёзнага выпрабавання наведы студэнты? Што ім часам перашкаджае ў вучобе? З гэтымі пытаннямі рэдакцыя нашай газеты звярнулася да старшыні вучэбна-выхаваўчай камісіі гісторыка-філалагічнага факультэта, студэнта 4-га курса гістарычнага аддзялення Пятра НЕЎМЯРЖЫЦКАГА.

— «Узнімаць адказнасць студэнтаў за адносіны да сваёй галоўнай працы — авалодвання ведамі і ўменнем прымяняць іх на практыцы» — падкрэсліваецца ў пастанове V Пленума ЦК ВЛКСМ «Аб задачах камсамола па ўзмацненню камуністычнага выхавання моладзі, выцякаючых з рашэнняў чэрвеньскага (1983 г.) Пленума ЦК КПСС, прамовы на ім Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Ю. У. Андропава». Гэтыя словы сталі кіраўніцтвам да дзеяння вучэбна-выхаваўчай камісіі нашага факультэта.

Агульнавядома, што паспяховасць студэнтаў знаходзіцца ў прамой залежнасці ад наведвання імі заняткаў. Таму пастаянным на парадку дня ВВК стала пытанне наведвання студэнтамі лекцый, практычных і семінарскіх заняткаў. З мэтай павышэння эфектыўнасці работы ВВК рэгулярна, кожны тыдзень, праводзім пасяджэнні, на якіх разглядаюцца персанальныя справы студэнтаў — парушальнікаў вучэбнай дысцыпліны. У асноўным, гэта тыя, хто мае акадэмічныя запазычанасці, прапускае заняткі без уважлівых прычын.

З мэтай паляпшэння нашай работы з прагульшчыкамі пры ВВК створана група кантролю за дзейнасцю старост, якую ўзначальвае Жана Ланько.

Апраўдала сябе і такая форма работы вучэбна-выхаваўчай камісіі як індывідуальная гутарка з непаспяваючымі, якая дапамагае высветліць прычыны, што перашкаджаюць ім у вучобе. Часам, здараецца, студэнту цяжка самому разабрацца ў тым ці іншым матэрыяле. Тады яму на дапамогу прыходзяць выдатнікі вучобы. Калі ж нездавальняючыя адзнакі па многіх прадметах становяцца вынікам безадказнасці, лянoты, абыякавасці студэнта да вучобы, мы выклікаем ва універсітэт бацькоў, ставім іх у вядомасць аб «поспехах» іх дзяцей. Як паказала практыка, гэта дзейсны сродак перавыхавання студэнта-гультая.

Рэгулярна выпускаецца на факультэце «Камсамольскі пражэктар», сатырычны бюлетэнь ВВК, у якіх па заслугах «дастаецца» злосным прагульшчыкам заняткаў, «хвасцістам».

На факультэце ўжо ідзе здача залікаў, набліжаюцца экзамены. Трывогу ў нас выклікаюць такія студэнты як І. Башкінцаў (група Г-31), І. Кавальчук (група Р-32), і Н. Рудзянкова (група Г-21), якія, нягледзячы на заўвагі ВВК, не спяшаліся ліквідаваць акадэмічныя запазычанасці. На шчасце, такіх «лідэраў» у вучобе ў нас на факультэце адзінкі. Асноўная ж маса студэнтаў з належнай увагай адносіцца да вучобы. Гэта пацвердзіў нядаўна праведзены на факультэце грамадскі экзамен. Таму ў нас ёсць усе падставы меркаваць, што гэту зімовую сесію студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта здадуць паспяхова.

УЗНАГАРОДА АБЛАСНОЙ ГАЗЕТЫ

Сёлета спаўняецца 15 гадоў з дня выхаду ў свет першага нумара шматтыражнай газеты «Гомельскі універсітэт». Увесь гэты час яна з'яўлялася актыўным прапагандыстам студэнцкага будаўнічага руху. На яе старонках рэгулярна адлюстроўваліся падрыхтоўка СБА да працоўнага семестра, дасягнутыя поспехі на розных народнагаспадарчых аб'ектах. У матэрыялах расказвалася пра лепшых арганізатараў і байцоў патрыятычнага руху студэнцкай моладзі.

Напярэдадні Новага, 1984 года наша шматтыражная газета па прадстаўленню абласнога штаба СБА ўзнагароджана Ганаровай граматай абласной газеты «Гомельская праўда».

З агульнауніверсітэцкага партыйнага сходу

ГРАМАДСКІМ АРГАНІЗАЦЫЯМ — ПАРТЫЙНЫ КЛОПАТ

Як паведамлялася ў папярэднім нумары нашай газеты, 28 снежня 1983 г. адбыўся агульнауніверсітэцкі партыйны сход. Па дакладу намесніка сакратара партыйнага камітэта ГДУ І. В. Нямкевіча абмеркавана пытанне «Аб партыйным кіраўніцтве грамадскімі арганізацыямі універсітэта».

Дакладчык адзначыў, што грамадскія арганізацыі закліканы адыгрываць надзвычай важную ролю ў далучэнні студэнтаў да грамадска-карыснай дзейнасці, у фарміраванні якасцей будучых сапраўдных арганізатараў і кіраўнікоў, прапагандыстаў камуністычных ідэй.

І. В. Нямкевіч дэталёва прааналізаваў, як партыйны камітэт і партыйныя арганізацыі структурных падраздзяленняў ажыццяўляюць кіраўніцтва і аказваюць практычную дапамогу ў дзейнасці шматлікіх грамадскіх арганізацый вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся. Заўважана, што ў гэтай справе робіцца нямала. Як вынік, шырокае прызнанне заслужылі народны універсітэт маральна-эстэтычнага выхавання, камітэт ДТСААФ, значна палепшыў сваю работу факультэт грамадскіх прафесій. На ўзроўні патрабаванняў часу імкнуцца дзейнічаць народныя кантралёры, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі. Належным чынам ажыццяўляюць імі кіраўніцтва партыйныя арганізацыі матэматычнага і некаторых іншых факультэтаў. Разам з тым указана на сур'ёзныя прабелы ў гэтай справе з боку камуністаў біялагічнага факультэта. На працягу значнага часу яны крайне слаба цікавіліся работай грамадскіх арганізацый і не дамагаліся актывізацыі іх дзейнасці.

Дакладчык гаварыў аб формах і метадах паляпшэння партыйнага кіраўніцтва грамадскімі арганізацыямі, аб тым, што трэба зрабіць, каб выправіць недахопы там, дзе яны былі дапушчаны. Неабходна надаваць большую галоснасць дзейнасці грамадскіх арганізацый. У гэтых мэтах варта эфектыўней выкарыстоўваць шматтыражную газету «Гомельскі універсітэт» і насценны друк.

У абмеркаванні даклада прынялі ўдзел дэкан факультэта грамадскіх прафесій А. І. Канашэвіч з кафедры палітэканоміі, сакратар камітэта камсамола ГДУ А. М. Кусянкоў, член партбюро матэматычнага факультэта С. Д. Бадруноў, старшыня прафкома М. Н. Мурашка, сакратар партбюро факультэта фізвыхавання Л. Н. Сечка, дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта Т. І. Язэпава, старшыня Клуба выхаднога дня, дацэнт кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны І. В. Хапалевіч, намеснік старшыні Савета кафедр грамадскіх навук, загадчык кафедры навуковага камунізму У. І. Качаткоў, прарэктар па вучэбнай рабоце Л. А. Шамяткоў.

Як у дакладзе, так і ў выступленнях, былі выказаны канкрэтныя прапановы для далейшага паляпшэння партыйнага кіраўніцтва грамадскімі арганізацыямі, якія леглі ў аснову прынятай пастановы.

Б. ВАЛОДЗІН.

ПРЫКЛАДНАЯ ТЭМАТЫКА

ЛЕКЦЫЙ, ДАКЛАДАЎ, ГУТАРАК У СУВЯЗІ З ВЫБАРАМІ Ў ВЯРХОЎНЫ САВЕТ СССР

Выбары ў нашай краіне — пераканаўчае сведчанне сапраўднага народаўладдзя.

У. І. Ленін аб сацыялістычнай дэмакратыі.

Савецкае грамадства — грамадства рэальнай дэмакратыі.

Канстытуцыя СССР — увасабленне ленінскіх прынцыпаў народаўладдзя.

КПСС — кіруючая і накіроўваючая сіла савецкага грамадства.

Савецкая ўлада — улада народа і для народа.

СССР — агульнанародная сацыялістычная дзяржава.

Дзейнасць КПСС па далейшаму развіццю сацыялістычнай дэмакратыі.

Закон аб працоўных калектывах — новы крок у расшырэнні правоў працоўных.

Сацыялістычны ўклад жыцця — наша вялікая заваёва.

Рэальнасць правоў і свабод грамадзян СССР.

Раўнапраўе нацый і народнасцей у СССР.

Адзінства правоў і абавязкаў савецкага чалавека.

Няўхільнае выкананне савецкіх законаў — абавязак кожнага грамадзяніна СССР.

Праца — аснова магутнасці нашай Радзімы.

Павышэнне прадукцыйнасці працы — ключавая задача.

Эканомія і беражлівасць — справа кожнага, клопаты агульныя.

Узровень працоўнай дысцыпліны — паказчык ідэйнай і маральнай сталасці калектыву.

Новыя патрабаванні да арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва.

Таварам народнага спажывання — высокую якасць.

Размах жыллёвага будаўніцтва ў нашай краіне.

Клопаты дзяржавы аб здароўі савецкага чалавека.

Сістэма сацыяльнага забеспячэння ў СССР.

Вярхоўны Савет СССР — вышэйшы орган дзяржаўнай улады.

Саветы народных дэпутатаў — школа дзяржаўнага кіравання для шырокіх мас.

Роля Саветаў у камуністычным выхаванні працоўных.

Кандыдаты ў дэпутаты — сапраўдныя прадстаўнікі народа.

Дэмакратычны характар савецкай выбарчай сістэмы.

Закон аб выбарах у Вярхоўны Савет СССР.

Паўнамоцтвы і дзейнасць выбарчых камісій.

Блок камуністаў і беспартыйных — увасабленне непарушнага адзінства партыі і народа.

Наша краіна ў перыяд паміж выбарамі ў Вярхоўны Савет СССР.

Ад выбараў — да выбараў. (Аб зменах у эканамічным і сацыяльным жыцці калектыву, рэгіёна).

Наказы дэпутатам: як яны выконваюцца.

Роля прафсаюзаў у савецкім грамадстве.

Ленінскі камсамол — актыўны памочнік партыі.

Савецкія жанчыны — свабодныя і раўнапраўныя члены грамадства.

Вопыт ветэранаў партыі, вайны і працы — наша неацэннае багацце.

Патрыятызм і інтэрнацыяналізм савецкага народа.

Даступнасць і бясплатнасць адукацыі ў СССР.

Росквіт сацыялістычнай шматнацыянальнай культуры.

Ідэалагічная, масава-палітычная работа — справа ўсёй партыі, абавязак кожнага камуніста.

Масава-палітычная работа па месцы пражывання.

Перавага сацыялістычнай дэмакратыі над дэмакратыяй буржуазнай.

Фундаментальныя каштоўнасці сацыялізму.

Два светы — два ўклады жыцця.

Падаўленне правоў і свабод працоўных у свеце капіталу.

Масавае беспрацоўе ў капіталістычных краінах.

Антыдэмакратызм буржуазнай выбарчай сістэмы.

Антынародная сутнасць буржуазнай дэмакратыі.

Барацьба КПСС і Савецкай дзяржавы за захаванне міру, прадухіленне ядзернай катастрофы.

Заява таварыша Ю. У. Андропава ад 24 лістапада 1983 года — яркае выражэнне цвёрдай, рашучай і паслядоўнай міралюбівай палітыкі КПСС і Савецкай дзяржавы.

Адзінства і згуртаванасць краін сацыялістычнай садружнасці — важнейшы фактар у барацьбе за захаванне міру.

Імперыялізм ЗША — вораг міру, прагрэсу і свабоды.

Авантурыстычны, мілітарысцкі курс адміністрацыі ЗША — галоўная пагроза справе міру.

Умацаванне эканамічнай і абароннай магутнасці нашай краіны — патрыятычны і інтэрнацыянальны абавязак савецкіх людзей.

Савецкая Армія — надзейны вартавы мірнай працы савецкіх людзей.

1984 год — важны этап барацьбы за рэалізацыю рашэнняў XXVI з'езда КПСС, задач адзінаццатай пяцігодкі.

Задачы нашага калектыву ў чацвёртым годзе пяцігодкі.

Сустрэчны план нашага прадпрыемства.

Твой асабісты ўклад у пяцігодку.

Азнаменуем выбары ў Вярхоўны Савет СССР новымі дасягненнямі ў працы!

Кубінскай рэвалюцыі — 25 гадоў

НА РЭЙКАХ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПЕРАБУДОВЫ

(Працяг. Пачатак у № 39 за 1983 г.).

Сацыялістычныя сацыяльна-эканамічныя пераўтварэнні прамысловасці і сельскай гаспадаркі, паспяховае развіццё эканомікі дазволілі рэвалюцыйнаму ўраду, Камуністычнай партыі Кубы ажыццявіць шырокую праграму павышэння матэрыяльнага і культурнага ўзроўню кубінскіх працоўных. Сёння сацыялістычная Куба з'яўляецца яркім прыкладам рашэння сацыяльных праблем для іншых краін Лацінскай Амерыкі. Кубінская канстытуцыя гарантуе права на працу, адпачынак, сацыяльнае забеспячэнне, ахову здароўя, адукацыю. Яшчэ ў першыя гады рэвалюцыі было ліквідавана масавае беспрацоўе, ажыццёўлены прынцып роўнай аплаты за працу, што паклала канец расавай дыскрымінацыі і дыскрымінацыі жанчын, устаноўлены 8-гадзінны рабочы дзень і 44-гадзінны рабочы тыдзень.

Адна з вастрэйшых сацыяльных праблем рэвалюцыйнай Кубы — жыллёвы крызіс, які і сёння адчувае большасць лацінаамерыканскіх краін. Да рэвалюцыі больш паловы насельніцтва пражывала ў дамах, якія знаходзіліся ў дрэнным або аварыйным стане. Больш 47 працэнтаў жыллёвага фонду на Кубе было пабудавана пасля рэвалюцыі. Толькі з 1976 па 1980 г.г. было здадзена ў эксплуатацыю 83 тыс. кватэр, у якія ўсялілася 360 тыс. чалавек.

Сацыялістычная Куба маштабна рашае праблему ўрбанізацыі сяла, апярэджваючы ў гэтым плане нават рад сацыялістычных краін. За перыяд з 1959 па 1980 г. г. у сельскай мясцовасці было пабудавана 435 пасёлкаў гарадскога тыпу. У іх — чатырох-пяці паверховыя будынкі на 300—400 кватэр, мэбляваныя за кошт дзяржавы і маючыя ўсе гарадскія зручнасці.

Спецыфіка рашэння праблемы павышэння матэрыяльнага ўзроўню жыцця кубінскіх працоўных у тым, што доўгі час асноўны ўпор у гэтай галіне рабіўся на грамадскія фонды спажывання. У 1980 г. сярэднія даходы сям'і ад заработнай платы складалі 176 песа, а з даходамі ад грамадскіх фондаў спажывання яны дасягаюць 307 песа ў месяц. Важная роля належыць грамадскім фондам спажывання ў забеспячэнні кожнаму кубінцу гарантаваных мінімума спажывання прадуктаў харчавання і тавараў шырокага ўжытку. У сакавіку 1962 года ў краіне была ўведзена сістэма нарміраванага спажывання, існуючая да цяперашняга часу. Акрамя гэтага, існуе сістэма бясплатнага грамадскага харчавання ў школьных і студэнцкіх сталовых і для некаторых катэгорый працоўных. Разам з бясплатным і нарміраваным грамадскім спажываннем існуе сістэма свабоднага продажу прадуктовых і прамысловых тавараў звыш норм, устаноўленых картачнай сістэмай і па больш высокіх цэнах — так званы «паралельны рынак».

У ходзе сацыялістычнага будаўніцтва на Кубе адбыліся вялікія перамены ў сферы здароўя. Да рэвалюцыі па колькасці ўрачоў Куба займала 3-яе месца сярод краін Лацінскай Амерыкі. Аднак гэты паказчык не адлюстроўваў у поўнай меры сапраўднага стану аховы здароўя. Вялікая частка ўрачоў (3 тыс. з 5 тыс. меўшыхся ў краіне) была сканцэнтравана ў Гаване і займалася абслугоўваннем турыстаў і плацежаздольных пацыентаў.

Нізкі ўзровень медыцынскага абслугоўвання працоўных, практычна поўная адсутнасць прафілактыкі абумоўлівала шырокае распаўсюджванне інфекцыйных захворванняў: прыкладна 14 працэнтаў насельніцтва хварэла туберкулёзам, малярыяй. Дарэвалюцыйная Куба займала адно з першых месц у рэгіёне па дзіцячай смяротнасці. Працягласць жыцця кубінца складала толькі 53 гады.

У выніку сістэмы мер па развіццю народнай аховы здароўя сацыялістычная Куба ўжо ў сярэдзіне 70-х гадоў значна перавысіла ўсе лацінаамерыканскія краіны па ўзроўню медыцынскага абслугоўвання. За гады рэвалюцыі амаль у 4 разы павялічыўся састаў медыцынскага персаналу.

Вялікае значэнне для аховы здароўя насельніцтва мае тое, што разам з разгалінаванай сістэмай бясплатнага медыцынскага абслугоўвання (у год дзяржава затрачвае на гэтыя мэты ў разліку на 1 чалавека 55 песа) на Кубе створана за гады сацыялістычнага пераўтварэння сістэма масавай фізічнай культуры і спорту. Да рэвалюцыі на Кубе практычна не было магчымасці для заняткаў спортам. Невялікая колькасць спартыўных збудаванняў знаходзілася ў прыватных руках і служыла для заняткаў прафесіянальным спортам або для забаў багатых турыстаў. Пасля перамогі рэвалюцыі былі створаны неабходныя ўмовы для схілення да заняткаў фізічнай культурай і спортам шырокіх народных мас. Усе спартыўныя збудаванні былі перададзены ў бясплатнае карыстанне народу. Куба з'яўляецца ў цяперашні час адзінай краінай у свеце, дзе ўсе спартыўныя відовішчы, уключаючы нават міжнародныя спаборніцтвы, бясплатныя.

Клопат Кампартыі Кубы і народнага ўрада аб здароўі народа хутка даў істотныя вынікі. За кароткі тэрмін у тры разы панізілася дзіцячая смяротнасць, а працягласць жыцця кубінца дасягнула 73 гадоў. Па гэтаму важнаму паказчыку Куба выйшла ў лік найбольш развітых краін нашай планеты.

А. КАНАШЭВІЧ,
кандыдат эканамічных навук.

Н. КАНАШЭВІЧ,
кандыдат гістарычных навук.

ДЛЯ ПЛЁННАЙ ПРАЦЫ—ТРЫВАЛЫ ФУНДАМЕНТ

ПАЛАЖЭННЕ АБ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ СПАБОРНІЦТВЕ СБА

Праца студэнтаў у летні перыяд з'яўляецца працягам вучэбна-выхаваўчага працэсу ў вышэйшай навучальнай установе. Студэнцкія атрады, якія арганізоўваюцца на прынцыпах добраахвотнасці, самакіравання і строгай дысцыпліны, выхоўваюць у студэнтаў пачуццё адказнасці за працу ў калектыве, вучаць падыходзіць да справы з дзяржаўных пазіцый.

Сацыялістычнае спаборніцтва паміж лінейнымі студэнцкімі атрадамі ўніверсітэта накіравана на паспяховае ажыццяўленне рашэнняў XXVI з'езда КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ, дастойную сустрэчу 40-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

I. МЭТЫ I ЗАДАЧЫ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва — важнейшы стымул вытворчай і вучэбнай дзейнасці студэнтаў. Мэта яго — павышаць якасць вучобы, грамадска-палітычную і працоўную актыўнасць юнакоў і дзяўчат.

Задачы:

— павышаць якасць вучобы студэнтаў, развіваць творчы падыход да вывучэння ўсіх дысцыплін;

— прыцягваць усіх студэнтаў да актыўнай дзейнасці ў грамадскім жыцці універсітэта;

— выхоўваць усіх студэнтаў на рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях савецкага народа;

— ствараць у атрадзе дзелавую, творчую атмасферу ўзаемадапамогі, камсамольскай дысцыпліны і прынцыповасці;

— якасна фарміраваць студэнцкія атрады і праводзіць на высокім ідэйна-палітычным узроўні трэці працоўны семестр.

II. ФОРМА ПРАВЯДЗЕННЯ I АРГАНІЗАЦЫЯ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва праводзіцца ў аглядзе-конкурсе на лепшую камсамольскую арганізацыю універсітэта і лепшы лінейны атрад па рабоце ў падрыхтоўчы і рабочы перыяд. Спаборніцтва праводзіцца паміж факультэтамі на званне «Лепшая камсамольская арганізацыя па падрыхтоўцы працоўнага семестра», а таксама паміж лінейнымі атрадамі на званне «Лепшы студэнцкі атрад».

III. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ КАМСАМОЛЬСКІМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ ФАКУЛЬТЭТАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШАЯ КАМСАМОЛЬСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ І ПРАВЯДЗЕННЮ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА»

Падвядзенне вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва праводзіцца па факультэтах. Лепшай лічыцца камсамольская арганізацыя факультэта, якая набярэ меншую суму месц па напрамках работы, якая не мае выпадкаў парушэння Статута ВЛКСМ і правілаў тэхнікі бяспекі, а таксама праявіўшая высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву.

Вынікі падводзяцца ў два этапы: першы — падрыхтоўчы перыяд; другі — рабочы перыяд.

Па выніках падрыхтоўчага перыяду лепшая камсамольская арганізацыя ўзнагароджваецца Ганаровай граматай камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1983 года. Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяд) лепшай камсамольскай арганізацыі ўручаецца пераходны Чырвоны сцяг універсітэта, яна ўзнагароджваецца Ганаровай граматай рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома.

Вынікі другога этапа падводзяцца ў кастрычніку 1983 года.

ЯКАСНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ ПАДРЫХТОЎЧАГА ПЕРЫЯДУ

Арганізацыйная работа

1.1. Працэнт студэнтаў, якія прыцягваюцца да ўдзелу ў будаўнічых атрадах, да агульнай колькасці.

1.2. Працэнт байцоў, якія маюць спецыяльнасць будаўнікоў.

1.3. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак па курсу «Ахова працы ў студэнцкіх будаўнічых атрадах».

1.4. Захоўванне графікаў дагаворнай кампаніі, праходжанне медыцынскага агляду, навучанне па курсу «Ахова працы ў СБА», падача дакументацыі ў штаб працоўных спраў і г. д. (па прадстаўленню штаба працоўных спраў універсітэта).

1.5. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак, атрыманых камандзірамі і камісарамі пры атэстацыі.

Ідэйна-выхаваўчая работа.

1.1. Працэнт грамадска-палітычнага актыву студэнцкіх атрадаў, якія прайшоў абучэнне, ад агульнай колькасці байцоў.

2.2. Сярэдні працэнт выканання атрадамі сацыялістычных абавязацельстваў за падрыхтоўчы перыяд па грамадска-палітычнай рабоце.

2.3. Сума месц, занятых у аглядах-конкурсах, якія праводзіліся штабам працоўных спраў універсітэта.

2.4. Наяўнасць новых форм работы.

РАБОЧЫ ПЕРЫЯД

Арганізацыйная работа.

1.1. Працэнт прыцягнення студэнтаў у ЛСБА.

1.2. Працэнт выканання плана фарміравання.

1.3. Сярэдняя выпрацоўка на аднаго байца СБА.

1.4. Сярэдняя заработная плата на аднаго байца.

а) для будаўнічых атрадаў;
б) для небудаўнічых атрадаў

ІДЭЙНА-ВЫХАВАЎЧАЯ РАБОТА

2.1. Узровень грамадска-палітычнай работы.

2.2. Пералічэнні за дні ўдарнай працы.

IV. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА СЯРОД СТУДЭНЦКІХ АТРАДАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШЫ СТУДЭНЦКІ АТРАД»

Лепшым студэнцкім атрадам універсітэта лічыцца атрад, які мае найвышэйшы працэнт выканання сацыялістычных абавязацельстваў на падрыхтоўчы і рабочы перыяд, які паказаў высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву, не мае парушэнняў Статута Усесаюзнага студэнцкага будаўнічага атрада і правілаў тэхнікі бяспекі.

Вынікі падводзяцца ў два этапы; першы — падрыхтоўчы перыяд, другі — рабочы перыяд.

Па выніках падрыхтоўчага перыяду лепшы студэнцкі атрад універсітэта ўзнагароджваецца Ганаровай граматай камітэта камсамола універсітэта. Студэнцкія атрады, якія зоймуць другое і трэцяе месцы, узнагароджваюцца граматамі камітэта камсамола універсітэта. Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1983 года.

Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяды) тром лепшым студэнцкім атрадам ГДУ па напрамках работы (будаўніцтва, меліярацыі, СА небудаўнічага профілю) уручаецца пераходны Чырвоны вымпел камітэта камсамола універсітэта, атрад узнагароджваецца Ганаровай граматай рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома. Фотакарткі атрадаў для Сцяга універсітэта змяшчаюцца ў альбоме працоўнай славы камітэта камсамола універсітэта. Студэнцкія атрады, якія занялі другія і трэція месцы ў сацыялістычным спаборніцтве, узнагароджваюцца граматамі рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома.

Студэнцкія атрады, якія прызнаны пераможцамі сацыялістычнага спаборніцтва па напрамках работы:

— вытворчая дзейнасць;

— грамадска-палітычная работа;

— ваенна-патрыятычная работа;

— дапамога сельскай школе, узнагароджваюцца граматамі камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі сацыялістычнага спаборніцтва падводзяцца штабам працоўных спраў і зацвярджаюцца камітэтам камсамола універсітэта.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ЗВОДНАГА СТУДЭНЦКАГА АТРАДА ГДУ НА ПАДРЫХТОЎЧЫ ПЕРЫЯД

У выкананні рашэнняў XXVI з'езда КПСС актыўны ўдзел прымае студэнцкая моладзь Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Ударнай працай, высокай грамадска-палітычнай актыўнасцю адзначыў зводны студэнцкі атрад ГДУ свой 22-гі працоўны семестр. Больш 1000 камсамольцаў у розных галінах народнай гаспадаркі вобласці і за яе межамі выканалі аб'ём работ на суму 769,5 тыс. рублёў, правялі на месцах дыслакацыі вялікую агітацыйна-прапагандысцкую работу.

Кіруючыся рашэннямі XXVI з'езда КПСС, майскага (1982 г.), лістападаўскага (1982 г.), чэрвеньскага (1983 г.), снежаньскага (1983 г.) Пленумаў КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ, актыўна ўключыўшыся ў патрыятычны рух камсамольцаў і моладзі «XI пяцігодцы — ўдарную працу, веды, ініцыятыву і творчасць маладых!», удзельнікі трэцяга працоўнага семестра 1984 года бяруць наступныя сацыялістычныя абавязацельствы:

1. Сацыялістычнае спаборніцтва ў трэцім працоўным семестры 1984 года правесці пад дэвізам: «40-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў — дастойную сустрэчу!».

2. Сфарміраваць зводны студэнцкі атрад ГДУ колькасцю 950 байцоў.

3. Падрыхтаваць па 3—5 лектараў на кожны атрад. Прарэцэнзаваць 100 прац. тэкстаў лекцый.

4. Падрыхтаваць па 49 — дружын па ахове прыроды, дружыннікаў-выратавальнікаў, адказных за кансультацыйны пункт, адказных за ваенна-патрыятычную работу, адказных за спартыўную работу, адказных за работу па аказанню дапамогі сельскай школе, рэдактараў насценгазет, кіраўнікоў агітбрыгад, старшынь рэўкамісій.

5. Якасна правесці вучобу па тэхніцы бяспекі. Дабіцца 75 прац. адзнак «выдатна», 25 прац. — «добра».

6. Прарэцэнзаваць 100 прац. сцэнарыяў агітбрыгад. Павысіць іх змест і тэматычную накіраванасць.

7. Прыняць удзел у абласным «Тыдні студэнцкіх атрадаў» і заняць адно з прызавых месц.

8. Якасна правесці вучобу кіраўнікоў атрадаў, усяго актыву студэнцкіх атрадаў.

9. Падрыхтаваць 75 прац. членаў атрадаў па будаўнічых спецыяльнасцях.

10. Своечасова і якасна правесці дагаворную кампанію.

11. Своечасова і якасна правесці медыцынскі агляд удзельнікаў працоўнага семестра.

12. На кожным факультэце аформіць стэнд, прысвечаны дзейнасці СБА.

13. Рэгулярна змяшчаць матэрыялы ў газеце «Гомельскі універсітэт» аб фарміраванні і падрыхтоўцы студэнцкіх атрадаў да працоўнага семестра.

14. Выклікаць на сацыялістычнае спаборніцтва па лепшаму правядзенню працоўнага семестра-84 камсамольскую арганізацыю БІІЧТу.

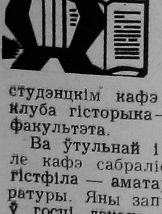

З ДНЁМ НАРАДЖЭННЯ, НОВЫ ЛІТАРАТУРНЫ КЛУБ!

Сапраўдным святам стала адкрыццё напярэдадні Новага года ў студэнцкім кафэ літаратурнага клуба гісторыка—філалагічнага факультэта.

Ва ўтульнай і прыгожай зале кафэ сабраліся студэнты гістфіла — аматары паэзіі, літаратуры. Яны запрасілі да сябе ў госці дэкана гістфіла Т. І. Язэпаву, намесніка сакратара партбюро факультэта па ідэалагічнай рабоце, дацэнта кафедры рускай літаратуры А. К. Няронскую, рэктара народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання дацэнта Т. П Гараніну, членаў рэспубліканскай арганізацыі таварыства «Веды», студэнтаў іншых факультэтаў.

Да адкрыцця літаратурнага клуба будучыя філолагі падрыхтавалі літаратурна-музычную кампазіцыю па творчасці Расула Гамзатава «Гары, маё сэрца». Вельмі лірычна, пранікнёна вялі расказ аб жыцці творчасці Р. Гамзатава вядучыя Л. Галькіна, А. Казлоў, Н. Шчарбіна. Разам з імі вершы дагестанскага паэта чыталі студэнткі І. Чарнаус, Н. Грышчанка, І. Фёдарава, Л. Плыгаўка.

Творчасць Гамзатава нельга ўявіць без музыкі. Таму так многа гучала на вечары песень, якія выконвалі Т. Даўгун, І. Даўгун, І. Башкінцаў.

У зале панавала цёплая таварыская атмасфера. У адрас гаспадароў вечара былі сказаны добрыя пажаданні. З днём нараджэння павіншавалі літаратурны клуб гісторыка-філалагічнага факультэта члены літаратурнага клуба матэматычнага факультэта «Градыент», якія з'яўляюцца першаадкрывальнікамі літаратурных клубаў у ГДУ.

Доўга гучалі на вечары песні, рамансы пад акампанемент гітары.

Ад імя народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання членам Савета студэнцкага кафэ былі ўручаны значкі «40 год вызвалення .г Гомеля».

Шчаслівай творчай дейнасці, новы літаратурны клуб!

Н. КАПШАЙ,
загадчыца сектара ідэйна-выхаваўчай работы бібліятэкі ГДУ.

НА ЗДЫМКУ: на адкрыцці літаратурнага клуба выступае рэктар народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання дацэнт Т. П. Гараніна.
Фота С. Коваля.

ПРАЦЯГ ТРАДЫЦЫЙ

29 снежня ў студэнцкім кафэ кафедрамі лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту і тэарэтычных асноў фізічнага выхавання была арганізавана і праведзена сустрэча студэнтаў факультэта фізвыхавання з нашымі праслаўленымі алімпійцамі.

Аб сваім спартыўным шляху расказалі чэмпіён СССР, удзельнік XIX Алімпійскіх гульняў у Мехіка, майстар спорту міжнароднага класа А. Шчуплякоў, неаднаразовы рэкардсмен краіны ў бегу на 400 м з бар'ерамі, удзельнік дзвюх Алімпіяд, бронзавы прызёр XXI Алімпійскіх гульняў, майстар спорту міжнароднага класа, выпускнік ГДУ Я. Гаўрыленка.

З вялікай цікавасцю студэнты сустрэлі расказ аб удзеле ў Маскоўскай Алімпіядзе выпускніка нашага факультэта А. Враб'я і бронзавага прызёра XXII Алімпійскіх гульняў, кандыдата ў Алімпійскую зборную 1984 г. М. Кірава.

Аб рабоце суддзяў на Маскоўскіх гульнях расказаў алімпійскі арбітр, старшы выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту В. К. Кірэеў.

Удзельнік сустрэчы, дацэнт кафедры ТАФВ А. Ф. Семікоп расказаў прысутным аб гісторыі развіцця алімпійскага руху, аб асаблівасцях падрыхтоўкі будучых гульняў у Лос-Анжэлесе.

Цёпла і сардэчна быў сустрэты на вечары заслужаны трэнер БССР, трэнер рэкардсмена краіны ў бегу на 100 м В. Сапеі Я. Т. Церашкавец.

Ад імя алімпійцаў да выхаванцаў факультэта звярнуўся М. Кіраў. Нашы госці заклікалі і студэнтаў высока пранесці сцяг беларускага спорту, у пачэснай і бескампраміснай барацьбе дабіцца права ў зборнай камандзе краіны абараняць спартыўны гонар нашай сацыялістычнай Радзімы.

Заклік удзельнікаў алімпійскіх гульняў глыбока запаў у душы ўсіх прысутных у зале. У сваім выступленні ад імя студэнтаў факультэта кандыдат у зборную каманду БССР па лёгкай атлетыцы, студэнт першага курса М. Пінчук запэўніў нашых праслаўленых землякоў: «Няхай не ўсе мы станем алімпійцамі, не ўсе даб'ёмся высокіх вынікаў у спорце, але, дзе б мы ні працавалі, куды б лёс нас не закінуў, абяцаем свята захоўваць традыцыі беларускіх спартсменаў».

М. КАНЯХІН.

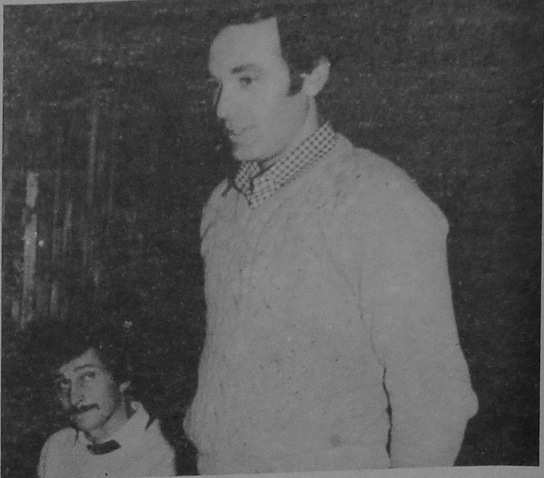

НА ЗДЫМКУ: на сустрэчы выступае бронзавы прызёр XXI Алімпійскіх гульняў, выпускнік ГДУ Я. Гаўрыленка. Злева ад яго — М. Кіраў. Фота А. Абраменкі, студэнта 4 курса факультэта фізвыхавання.

СПОРТ

ПЕРШЫ СТАРТ

На мінулым тыдні ў лёгкаатлетычным манежы адбыліся спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы на кубак Гомеля. У іх прынялі ўдзел і студэнты факультэта фізічнага выхавання.

Добра выступіў Л. Ярчак у бегу на 60 і 200 м. На самай кароткай дыстанцыі ён паказаў для цяперашняга часу даволі высокі вынік — 6, 7 сек. — і заняў 3 месца. На даўжэйшай дыстанцыі ён стаў другім прызёрам.

Удала выступіла і Н. Раннева. 60 м яна пераадолела за 7,7 сек. і ўзнялася на трэцюю прыступку п'едэстала гонару.

У лёгкаатлетычных спаборніцтвах добрымі вынікамі парадавалі таксама А. Сіманенка, Н. Мікуліч сярод дзяўчат, В. Ярац, М. Пінчук, Ю. Акімцоў сярод юнакоў. У гэтым немалая заслуга іх трэнераў Ю Працко і Ф. Чарапкоўскага.

(Прэс-цэнтр факультэта фізвыхавання).

ЧЭМПІЁНЫ ВОБЛАСЦІ

На зімовым першынстве вобласці па плаванню каманда г. Гомеля, укамплектаваная студэнтамі ГДУ, заняла першае каманднае месца. Заліковыя ачкі ў камандную перамогу ўнеслі: Юрый Шкрыль, Сяргей Кузікаў, Уладзімір Манькоў, Сяргей Манькоў, Сяргей Барсук, Таццяна Аўчыннікава, Вольга Кузьменка, Іна Каваленка. Іх вы і бачыце на здымку ў парадку злева направа. Плыўцоў ГДУ да гэтых спаборніцтваў рыхтаваў трэнер Б. Гіль (на фота — у цэнтры).

Тэкст і фота. У. Пігунова.

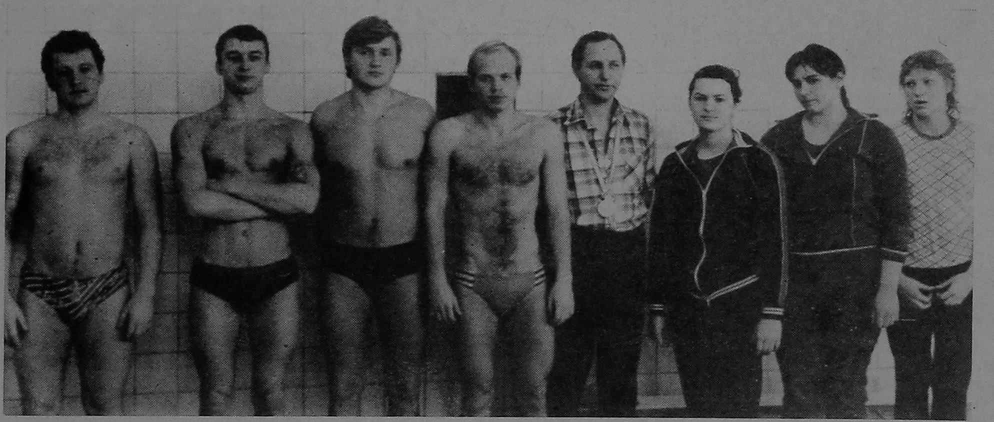

З вамі гутарыць урач

САМАЕ ЛЕПШАЕ ЛЯКАРСТВА

«Гімнастыка, фізічныя практыкаванні, хадзьба павінны трывала ўвайсці ў паўсядзённы быт кожнага, хто хоча захаваць працаздольнасць, здароўе, паўнацэннае і радаснае жыццё», — неаднойчы паўтараў вялікі старажытна-грэчаскі вучоны Гіпакрат, які сам пражыў 104 гады. Гімнастыка і фізкультура ва ўсе часы былі састаўной часткай медыцыны. З іх дапамогай узнаўляецца работа многіх унутраных органаў, лячэбная гімнастыка вяртае да актыўнага жыцця тых, хто перанёс інфаркт міякарда. Але рух нельга купіць у аптэцы. У гэтым выпадку ўсё залежыць толькі ад нас саміх.

Паглядзіце навокал: ці многія вашы знаёмыя ходзяць на работу і з работы пяшком, гуляюць перад сном? А хто з іх хаця б 15 мінут адводзіць кожнай раніцай на зарадку? Як многа вакол нас людзей з павышанай вагой цела, людзей, якія мала рухаюцца, пакутуюць ад радыкулітаў, гіпертаніі, вегета-сасудзістых парушэнняў!

Афарызм «Рух — гэта жыццё» павінен авалодаць нашай свядомасцю. Паспрабуйце хаця б на месяц аб'явіць «вайну» усяму, што перашкаджае вам рухацца. Глядзіце на ліфт, на крэсла перад тэлевізарам як на сваіх ворагаў. Старайцеся праходзіць міма тралейбусных і аўтобусных прыпынкаў — больш хадзіце бадзёрым шагам. У выхадныя дні імкніцеся зрабіць прагулку на прыроду. Гэта будзе вашым залатым укладам у «ашчадную кніжку здароўя».

Усе фізічныя практыкаванні можна раздзяліць на дзве групы. У час практыкаванняў першай групы (бег на 100 м, штанга і г. д.) нагрузка на арганізм часовая і інтэнсіўная. Удыхаемы з паветрам кісларод не паспявае засвойвацца, і арганізм адбірае яго ў тканках, каб забяспечыць работу мышц, сэрца, лёгкіх. Гэта анаэробныя практыкаванні. Другая група — аэробныя — садзейнічае больш поўнаму засваенню кіслароду. Гэта павольны бег на сярэднія і даўжэйшыя дыстанцыі, плаванне, хадзьба на лыжах, валейбол, бадмінтон. У час гэтых практыкаванняў кроў добра насычаецца кіслародам, узмацняецца абмен рэчываў. Таму яны больш карысныя для здароўя. З іх найбольш даступным для нас з'яўляецца няспешны бег. Ён можа дапамагчы людзям пераадолець многія фізічныя і псіхічныя захворванні, звязаныя з узроставымі зменамі і эмацыянальнымі перагрузкамі. Глыбокае і частае дыханне бягучага з'яўляецца цудоўнай дыхальнай гімнастыкай, у час якой масіруюцца лёгкія, печань, селязёнка, страўнік. Такі масаж папярэджвае застой жоўці, змяншае тлуставыя адкладанні.

Бег — цудоўны сродак для ўмацавання нярвовай сістэмы. Людзі, якія займаюцца бегам, заўсёды бадзёрыя, упэўненыя ў сабе. Даказана, што фізічная нагрузка здымае нярвовае напружанне больш эфектыўна, чым транквілізатары. Існуе некалькі тэорый, якія растлумачваюць карыснасць бегу для псіхікі бегуна. Адна з іх сцвярджае, што мозг атрымлівае вялікую колькасць кіслароду і пачынае працаваць больш эфектыўна, падключаючы цэнтры, якія кіруюцца самакарэктыруючымися механізмамі.

Перад тым, як пачаць бегаць, абавязкова парайцеся з урачом, праверце сваё сэрца. Урач дапаможа разлічыць вам сілы, падабраць адпаведны тэмп бегу. Спачатку ён павінен быць павольным, на кароткія дыстанцыі. Абавязковая ўмова — бесперапыннасць заняткаў. Трэніроўкі не павінны перапыняцца больш, чым на 2—3 дні. Вядомы кардыёлаг, прафесар А. Валенбергер сцвярджаў, што «...пры рэгулярных занятках бегам у раўнамерным невысокім тэмпе інфаркт, практычна немагчымы». Каб пазбегнуць «хвароб веку», — сцвярджае савецкі кардыёлаг, акадэмік А. Мяснікоў, трэба прытрымлівацца чатырох правілаў: менш карыстацца аўтамабілем і больш хадзіць пяшком, па магчымасці не курыць, захоўваць сваю вагу на тым узроўні, на якім яна была ва ўзросце 22 гадоў, з дзіцячых гадоў выхоўваць у сабе аптымізм і адыходлівасць.

Спалучэнне радасці фізічнай і радасці псіхічнай з'яўляецца лепшым лякарствам для ўмацавання здароўя.

М. ВУЛАХ,
урач-тэрапеўт паліклінікі № 6, член таварыства Чырвонага Крыжа.

Студэнцкія канферэнцыі

НА НАВУКОВАЙ АСНОВЕ

Кафедра тэарэтычных асноў фізічнага выхаваня правяла нядаўна навукова-практычную канферэнцыю на тэму: «Навукова-метадычныя асновы арганізацыі фізічнай культуры ў агульнаадукацыйнай школе». Пры яе падрыхтоўцы вялікую работу правялі дацэнт А. Ф. Семікоп і выкладчыца Г. Г. Андрэева.

На канферэнцыі абмяркоўваліся пытанні планавання вучэбнай работы, зместу вучэбных праграм, навучання асобным відам спорту на ўроках фізкультуры. Усе выступіўшыя паказалі высокі ўзровень ведаў. Асаблівую цікавасць выклікалі паведамленні трэцякурснікаў факультэта фізвыхавання: А. Талалаева — «Методыка навучальных праграм», М. Якавіў, І. Селязневай — «Элементы сучасных і нацыянальных танцаў у школьнай праграме», А. Цімашэнкі — «Дакументы планавання праграмнага матэрыялу па фізкультуры ў школе», І. Скрыннікавай — «Асаблівасці навучання раздзела гімнастыкі ў новых школьных праграмах», А. Дубадзелава — «Характарыстыка відаў педагагічнага аналізу ўрока».

Прайшоўшая канферэнцыя прынесла вялікую цікавасць у падрыхтоўцы да прадстаячай педагагічнай практыкі. На ёй былі выпрацаваны неабходныя рэкамендацыі з улікам відаў фізічных практыкаванняў школьнай праграмы.

С. МАЛЫКІН,
студэнт 3 курса факультэта фізвыхавання.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, калектыў кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства выказваюць глыбокае спачуванне загадчыку гэтай кафедры прафесару СЦЯЦКО Паўлу Уладзіміравічу ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю МАЦІ.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, Савет кафедр грамадскіх навук выказваюць глыбокае спачуванне в. а. дацэнта кафедры палітэканоміі МАЛЬГІНОЙ Тамары Аляксандраўне ў сувязі з напаткаўшым яе горам — смерцю БАЦЬКІ.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта\ БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.
ЛЗ 51009
Заказ 74.